

om Usikkerheden af, at de saakaldte separate Fonds ophæves, og at deres Midler gaa ind i Statskassen under Styrelsen for Statens øvrige Aktiver, selvfølgelig med Forbehold af, at de, der have privat Oprindelse, holdes fondrede for sig. Det er en Selvsøge, at Regjeringen bedst kan tage en saadan Omordning i sin Haand og foretage de i saa Henseende fornødne forberedende Skridt. Skulde det vise sig, at man enten ikke kunde forma den nuværende Regjering dertil, eller kommende Regjeringer i en nær Fremtid ikke ville gaa den Vej, da formener Flertallet, at Folkestyret vil forsøge til beleiligt Tid at faae disse Forholds Ordning forberedt ved Nedsættelse af en parlamentarisk Kommission. Denne parlamentariske Kommission maatte da efter Flertallets Formening ikke blot have den Opgave at undersøge disse Midlers Oprindelse, men ogsaa deres hensigtsmæssigste Anvendelse. — I Betænkningens Nr. 78 — jeg tillader mig nemlig først at omtale enkelte af de Poster i Betænkningen, hvortil der ikke er knyttet Endringsforslag — vil man finde en Skrivelse fra den meget ærede Kirke- og Undervisningsminister til Udvalget i Anledning af en Forespørgsel, som Udvalget har rettet til Ministeren. Der var kommet til Udvalgets Kundskab, eller rettere, man havde Formodning om, efter hvad der offentlig var fremsat, at der af Roskilde Domkirkes Midler var tilslaaet Domprovst Gude et Lønningsstillæg. I den Henseende giver Skrivelsen al omhyggelig og fornøden Oplysning, men en Oplysning, som, undtagen ved sin Udførelighed og Omstændelighed i Øvrigt, ikke har tilfaldt Udvalget. Sagen er den, at der, som det ses af Skrivelsen, vilde en større Pension paa Embedet, saa at den tiloversblivende Del af Embedet, som tilfaldt Provsten, kun, naar Kornpriserne vare høje, kunde naae et Beløb af ca. 2,000 Rd., og da Stiftsøvrigheden mente, at dette, naar Hensyn toges saavel til Provstens personlige Kvalifikation som ogsaa til selve Embedstillings Beskaffenhed, vilde være for Lidet, saa foreslog man, at give ham en Bevilling af Kirkens Midler, og da der ikke fandtes Præcedentser for en saadan Anvendelse af velhavende Kirkers Midler, troede Regjeringen at kunne gaa ind paa denne Indstilling, og den foreslog saaledes, at et Tilskud af 2,000 Rd. aarlig til vedkommende Embedsmand — altsaa en Fordobling af hans Embedsindtægter — skulde udredes, saa længe der paahvilede Embedet den nævnte Pension. Nu er det imidlertid saaledes, at det er gaaet den vedkommende Embedsmand ganske paa samme Maade som alle andre Embedsmænd, der søge et Embede, hvorpaa der hviler Pension. De kunne beregne, hvad de ville have at leve af, og de kunne altsaa ogsaa beregne, hvorvidt det vil være rigtigt for dem at gaa fra det Embede, som de have. Det er et Slags Sasard, idet jo vedkommende Pensionist kan

leve noget længere end beregnet, og saa længe som et saadant System skal bibeholdes — vi ønske at komme bort derfra — gaar det i dette Tilfælde med Embedsmændene, som det gaar med en Mand, der kjober en Gaard med Aftegt. Den vedkommende Provst er altsaa tilfældig ganske saaledes som saa mange andre Præster, der have Pension paa deres Embeder, ere stillede; der er ikke taget Noget fra ham, og han har altsaa kun for saavidt forregnet sig, som Pensionisten lever noget længere, end han har troet. Dette er altsaa ikke paa nogen Maade et enestaaende Tilfælde, og med al Agtelse for Domprovstens Dygtighed og for hans Embedsstillings Vigtighed, turde det dog være, at det i den Henseende slet ikke hører til det Ualmindelige, at Geistlige med de samme personlige Kvalifikationer forregne sig med Hensyn til deres Embeder. I det Tilfælde altsaa, at han skulde have et Tilskud til sin Embedslønning, maatte det egentlig søre til, at man for at være retfærdig, ogsaa maatte tilstaa Andre i lignende Stillinger, der havde forregnet sig med Hensyn til Pensionistens Levetid, Embedsstillæg. Jeg skal ikke sige Noget om eller imod dette, det ligger ikke for nu. Naar et saadant Lønningsstilskud bliver søgt, maa det paa ordinær Maade bevilges af Rigsdagen; men det er dog vist utvivlsomt, at det egentlig ikke kan siges at have Lovhjemmel eller i og for sig at være begrundet, naar man, som det her er Tilfældet, søger det bortgiivet af Midler, der ingenlunde ere henlagte til dette Brug, selv om der i saa Henseende ikke fandtes Præcedentser fra tidligere Tid. At dette Tilskud nu er opført, er en ven Tilfældighed, idet det beror paa, at Pensionisten imidlertid er gaaet bort; det Tilfælde har alligevel eksisteret, at der er tilstaaet en Embedsmand et Tilskud af de offentlige Midler, uden at man har søgt Bevilling derpaa. Derom er det, at Udvalget har udtalt, at man i ingen Henseende kunde billige en saadan Anvendelse af Kirkens Midler, og de 9 Medlemmer af Udvalget, der ere nævnte under Nr. 73 i Betænkningen, have derhos tilføjet, at de formene, at dette Exempel yderligere forklarede Usikkerheden af, at disse under Statens Overbestyrelse staaende Kirkemidler indbrages under den bevilgende Myndigheds Tilfald, saaledes at de opføres paa Finantsloven, og deres Anvendelse der bliver bevilget og senere udbetalt Statsrevisionens Underfølgelse. Det er forhaabentlig at vente, at man i en nærmere Fremtid vil komme til den Ordning, som vistnok i enhver Henseende maa anses som den bedste, thi det kan være muligt, at naar Stiftsøvrigheden, som er den egentlige Forvalter af disse Midler under Ministerens Overtilsyn, har foreslaaet en saadan Anvendelse af dem, der da foreligger lignende andre Anvendelser, som ingenlunde kunne siges at være i og for sig hensigtsmæssige, og som heller ikke kunne finde Sted uden Krænkelse af de Fundatser, der ere givne for disse Midler. — Under Nr.